

Projecte Escanyagats: primers resultats, actuacions realitzades i propostes de futur per a la conservació de l'espínós a terres gironines

Iago Pérez-Novo, Carla Juvinyà, Jesús Ríos, Eudald Vicens, Pau Ortega, Guillem Llenas, Andreu Porcar, Eloi Cruset i Quim Pou-Rovira

Associació la Sorellona

Des que l'any 2019 vàrem engegar el projecte Escanyagats s'han fet diverses actuacions estratègiques per a la conservació de les darreres poblacions d'espínós (*Gasterosteus aculeatus*) del mediterrani ibèric. S'ha aconseguit augmentar l'àrea de distribució de l'espínós aportant individus a més de 10 trams fluvials òptims, amb presència històrica de l'espècie. També s'han creat més de 20 nuclis *ex situ* a masses d'aigua lenítiques, tot fent acords de custòdia amb la propietat, que estan funcionant com a reservoris de l'espècie. D'entre tots els acords, cal fer especial menció al conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i la Sorellona per a la naturalització i gestió de 18 masses d'aigua municipals, 6 de les quals ja compten amb un nucli d'espínós. A un percentatge elevat dels primers nuclis creats s'hi ha detectat reproducció anualment. Ja es compta amb una quarta generació d'espínós i han augmentat molt els efectius. Aquests nuclis comencen a esdevenir donadors d'individus, que serviran per repoblar trams fluvials o crear nous nuclis, si convé. S'ha fet un seguiment semestral dels reservoris i dels trams fluvials on s'han translocat espinosos. A més, també s'han fet diverses actuacions de millora d'hàbitats, tant al riu com a basses. En el cas dels rius, l'actuació principal ha estat l'extracció de sediments acumulats a gorgs per disminuir les possibilitats de dessecació en època estival. Aquesta actuació s'ha fet tant amb maquinària lleugera com amb eines i voluntariat. En el cas de les basses, s'han retirat espècies exòtiques i s'hi ha plantat vegetació aquàtica. Una pota no menys important del projecte és l'educació ambiental. S'han fet desenes d'activitats relacionades amb el projecte amb l'objectiu de donar a conèixer els valors naturals dels hàbitats aquàtics continentals a la ciutadania, tot fent partícip i sensibilitzant la població sobre les problemàtiques que afecten tant l'espínós com altra fauna aquàtica associada.